

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографії

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

**«Методика науково-виконавської реконструкції
українських традиційних танців»**
підготовки Бакалавра

спеціальності В6 Перформативні мистецтва

освітньо-професійної програми Хореографія

Силабус вибіркового освітнього компонента «Методика науково-виконавської реконструкції українських традиційних танців» підготовки бакалавра спеціальності В6 Перформативні мистецтва за освітньо-професійною програмою Хореографія.

Розробник: Косаковська Леся Петрівна, доцент, доцент кафедри хореографії, кандидат мистецтвознавства

Затверджено

Гарант освітньої програми:

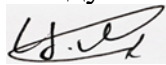

Косаковська Леся Петрівна, доцент, доцент кафедри хореографії, кандидат мистецтвознавства

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри хореографії

протокол № 6 від 23 січня 2026 р.

Завідувач кафедри хореографії

доц. М. ЦАПЯК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» Спеціальність В6 «Перформативні мистецтва» Освітньо-професійна програма Хореографія Бакалавр	Вибірковий освітній компонент
Кількість годин/кредитів: 150/5		Рік навчання -3
		Семестр – 6
		Лекції – 10 год
		Практичні (семінарські) –2 0 год.
		Самостійна робота – 110 год
ІНДЗ: немає	Консультації – 10 год	
	Форма контролю: залік (6 семестр)	
Мова навчання:		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Косаковська Леся Петрівна

Науковий ступінь: кандидат мистецтвознавства

Вчене звання: доцент кафедри хореографії

Посада: доцент

Контактна інформація: моб. тел.: +380662213364

e-mail: l.kosakovska@gmail.com

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Курс вибіркової дисципліни «Методика науково-виконавської реконструкції українських традиційних танців» передбачає ознайомлення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з методикою науково-виконавської реконструкції українських автентичних танців, темами, що присвячені генезі та розвитку українських танцювальних традицій, проблемам дослідження і розвитку танцю в українській традиційній культурі. Опанування зазначеної дисципліни сприяє засвоєнню ґрунтовних теоретичних знань про український автентичний танець;

оволодінню технологією проведення наукового дослідження в галузі української традиційної культури, поглибленню інформації про характерні особливості процесу становлення українського автентичного танцю та методик його дослідження. Вивчення вибіркового освітнього компонента надає можливість ознайомитись з методами реконструкції українських традиційних танців, формує здатність її критичного осмислення, навчає здобувачів вищої освіти застосовувати досвід на практиці, сприяє розвитку творчого потенціалу. Рівень знань та вмінь, здобутих в процесі вивчення курсу є вагомою складовою професіоналізму майбутніх керівників хореографічних колективів, викладачів закладу вищої освіти, балетмейстерів, доповнює та поглиблює їх знання у галузі української традиційної культури. Вибірковий освітній компонент «Методика науково-виконавської реконструкції українських традиційних танців» збагачує досвід сприйняття та аналізу хореографічного мистецтва сучасності, його художньо-ідейної концепції.

Постреквізити. Вибірковий освітній компонент «Методика науково-виконавської реконструкції українських традиційних танців» має тісні міжпредметні зв'язки з фаховими освітніми компонентами, оскільки є вагомою складовою професіоналізму майбутніх балетмейстерів та викладачів хореографічних дисциплін.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Вибірковий освітній компонент «Методика науково-виконавської реконструкції українських традиційних танців» передбачає формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти знання про методик науково-виконавської реконструкції українських автентичних танців, вироблення вміння і навичок проведення наукового дослідження в галузі української традиційної культури, спонукає майбутніх керівників хореографічних колективів, викладачів закладу вищої освіти, балетмейстерів до професійного становлення. Опанування матеріалу вибіркового компонента сприятиме ознайомленню студентів із технологією

проведення наукового дослідження в галузі української традиційної культури, теоретичними дослідженнями в галузі української автентичної хореографії, ознайомлення з інформацією про характерні особливості процесу становлення українського автентичного танцю та методик його дослідження. Засвоєння програмного матеріалу вибіркової дисципліни забезпечує оволодіння загальними та фаховими компетенціями, необхідними для розв'язання комплексних проблем у педагогічній, організаційно-методичній та дослідницькій діяльності з урахуванням сучасних інноваційних процесів у сфері хореографії.

Зазначена вибіркова дисципліна збагачує досвід сприйняття та аналізу сценічного мистецтва сучасності, його художньо-ідейної концепції в системі професійної підготовки та майбутньої праці студентів у якості балетмейстерів, артистів балету, керівників хореографічних колективів. Саме тому рівень знань та вмінь студентів, здобутих в процесі вивчення «Методики науково-виконавської реконструкції українських традиційних танців» як вибіркового освітнього компонента є ваговою складовою професіоналізму майбутніх фахівців-хореознавців, балетмейстерів, викладачів хореографічних дисциплін, етнохореологів.

3.Soft skills

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;
- аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;
- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;
- емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні та розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;
- креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, уміння вільно мислити;
- уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;
- лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання

високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

4. Структура вибіркового освітнього компонента

Назва модулів і тем	змістовних	Усього	Лекційні	Практичні.	Самостійна робота	Консультації	Форм контро. бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Становлення етнохореології: культурологічний, мистецтвознавчий аспекти. 1.1. Особливості хореології як мистецтвознавчої науки про теорію і історію хореографії. 2.1. Понятійний апарат та основне коло проблем етнохореології як дисципліни, що розкриває уявлення про танець в широкому культурологічному контексті. 3.1. Українські традиційні танці як джерело польових досліджень вітчизняних етнохореологів.		27	3		22	2	Р, ІР
Тема 2. Українські традиційні танці як предмет наукової рефлексії: регіональний аспект. 2.1. Історіографія історичних, теоретико- методичних,		31	3	4	22	2	20 РМГ

<p>педагогічних, культурологічних джерел.</p> <p>2.2. Проблеми жанрового й тематичного багатства народної хореографії, її історичних форм та стилістичних особливостей у науковому доробку вітчизняних хореознавців.</p> <p>2.3. Розширення проблематики комплексних досліджень лексики українського народного танцю.</p>						
<p>Тема 3. Самобутність танцювальної культури теренів України.</p> <p>3.1. Загальна панорама життя етнографічних районів.</p> <p>3.2. Історико-географічний та етнографічний фактори формування автентичної танцювальної культури.</p> <p>3.3. Місце і роль народної хореографії в духовному й культурному житті населення.</p>	31	2	5	22	2	20 РМГ
<p>Тема 4. . Регіональна специфіка автентичного танцю та його локальні варіанти.</p> <p>4.1. Регіональні та локально-специфічні різновиди танцювального мистецтва.</p>	61	2	11	44	4	20 ДС

4.2. Образно-тематичні, структурно-функціональні особливості хореографічної лексики автентичного танцю.						
4.3.Зв'язок українських традиційних танців з національними традиціями та з лексичними особливостями іноетнічних танців.						
Разом за модулем	150	10	20	110	10	60
Види підсумкових робіт						бал
Модульна контрольна робота						40
Всього балів						100

*Форма контролю: ДС – дискусія, РМГ – робота в малих групах, ІРС – індивідуальна робота студента, Р – реферат/ есе.

Критерії оцінювання ДС, РМГ, ІРС

17-20 балів - виставляються, якщо студент глибоко розкриває зміст поставленого завдання, вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, застосовує одержані знання з різних дисциплін при вирішенні поставлених завдань.

13-16 балів - виставляються, якщо студент комплексно вирішує поставлені завдання, правильно розкриває основний зміст завдання, правильно використовує термінологію, вміє аналізувати і оцінювати факти і події.

8-12 балів - виставляються, якщо студент викладає зміст завдання частково, не завжди послідовно, відповідь неповна, але суть питання в цілому розкрита.

5-9 балів - виставляються, якщо студент не розкрив основний зміст завдання, допустився значних помилок, спеціальною термінологією володіє слабо, знання поверхові.

1-4 бали - виставляється, якщо студент не володіє понятійним апаратом, знання поверхові, основні практичні навички відсутні.

Критерії оцінювання Р

17-20 балів - повна та якісна розробка теми, оригінальність в осмисленні матеріалу, логічність, послідовність, аргументованість, літературна грамотність викладу матеріалу, вільне володіння спеціальною термінологією, робота виконана охайно, без виправлень.

13-16 балів - правильно розкритий основний зміст матеріалу, правильно використано термінологію, роботу виконано без грубих помилок, можливі 1-2 неточності у використанні спеціальної термінології, несуттєві помилки, які не

впливають на конкретний зміст.

8-12 балів - зміст викладено частково, не завжди послідовно, але суть питання в цілому розкрита, обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, у змісті роботи є помилки.

5-9 балів - зміст роботи не розкриває тему, спеціальною термінологією студент володіє слабо, автор не виявив самостійності, робота являє собою компіляцію або плагіат, робота виконана неохайно, з помилками.

1-4 бали - завдання не виконано.

5. Завдання для самостійного опрацювання

1. Проаналізувати основні теоретико-методологічні підходи до визначення ключових понять: "автентика", "хореографічна автентика", "фольклорний танець", "народний танець", "українські традиційні танці". Занотувати зміст цих концептів.
2. Проаналізувати джерелознавчу базу, що висвітлює питання історіографії розвитку народної хореографічної культури як самобутнього соціокультурного та мистецького явища.
3. Визначити жанрово-стилістичні особливості танцювальної культури в календарно-обрядовому та родинно-побутовому циклах.
4. Проаналізувати кінетико-пластичні особливості та семантику композиційних побудов автентичного танцю.
5. Зробити графічний запис автентичного хороводу «Кривий танець».
6. Зробити композиційний запис автентичного танцю «Карапет»
7. Описати рухи танцю «Гопак»

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять у відповідності до розкладу є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. У випадку пропуску занять студентом з поважних причин, викладач призначає заняття за допомогою дистанційної платформи. Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активований акаунт університетської пошти на Офіс365. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування сторінки кафедри, перегляд новин на Телеграм-каналі. Усі письмові запитання до викладача стосовно навчальної дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту

або особисту електронну пошту викладача. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачем з приводу проведення занять та консультацій.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Здобувачі інформуються про засоби контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, які застосовуватимуться під час оцінювання, і щодо наслідків їх порушення. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація, обман), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Списування під час виконання тестових завдань, під час контрольних робіт, складання заліку заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв). Для письмової доповіді допускається не більше 20% текстових запозичень. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час online тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюється на нижчу оцінку. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену.

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. Участь у роботі наукової конференції – 10 балів (за отримане призове місце – 15 балів). Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді -20 балів (за отримане призове місце – 30 балів). Наукова публікація: тези – 10 балів, стаття – 20 балів.

V. Підсумковий контроль

Формами підсумкового семестрового контролю є залік. Максимальна кількість балів за поточний контроль протягом третього семестру, де формою контролю є залік, становить 100 балів.

Залік передбачає оцінювання знань здобувачів освіти під час поточного контролю за результатами виконання семінарських занять. Якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості.

Ліквідація академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100 балів. Повторне складання заліку

допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету. За умови отримання незадовільної оцінки під час ліквідації заборгованості комісії здобувачу освіти пропонується повторне вивчення освітнього компонента, або він відраховується з Університету.

Питання до заліку:

1. Роль і місце навчальної дисципліни «Методика науково-виконавської реконструкції українських традиційних танців» у майбутній дослідницькій, мистецько-професійній, викладацькій діяльності.
2. Історико-етнографічний фактори формування автентичної танцювальної культури.
3. Українські традиційні танці в циклі календарно-річної та сімейно-побутової обрядовості.
4. Жанрові різновиди та стилістичні особливості хореографічної культури.
5. Регіональні та локально-специфічні особливості танцювального мистецтва.
6. Зв'язок хореографічної лексики танцю з національними традиціями та з лексичними особливостями іноетнічних танців.
7. Збереження і розвиток танцювального фольклору у творчій спадщині фольклористів.
8. Танець як частина обрядово-ритуальної системи населення Волині.
9. Збереження і розвиток танцювального фольклору у творчій спадщині видатних вітчизняних хореографів.
10. Проблематика комплексних досліджень лексики народного танцю.
11. Специфіка пластичних стилістик сучасного хореографічного мистецтва.
12. Українські традиційні танці як компонент первісного синкретичного мистецтва.
13. Хоровод як видовищно-ігрова форма народної творчості.
14. Хореографічний фольклор у циклі календарно-річної обрядовості українців.
15. Функціонування автентичних танців у побуті.
16. Середовище, в якому побутовали і розвивались автентичні танці.
17. Танці інших народів у хореографічному мистецтві Волині.
18. Характерні особливості українських традиційних танців.
19. Характерні особливості народної танцювальної музики.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	

67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перекладання)

VI. Рекомендована література

Основна література

1. Бойко О. Інтегративні дослідження народно-сценічного танцю. *Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2018. № 28. С. 234-248.
2. Гордєєв В. Український народний танець на Поліссі: регіональні особливості лексики: дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Рівне, 2020. 230 с.
3. Кіндер К. Зображувально-репрезентаційний статус танцювальної атрибутики в українській сценічній хореографії. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспект: збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції*. 24 березня 2021, Луцьк. С. 78-81.
4. Кіндер К. Танцювальне мистецтво Волині: динаміка традицій і новацій: колективна монографія Scientific monograph «Science, technology and innovation the experience of European countries and prospects for Ukraine». Riga: «Baltija Publishing». 2021. С. 335-362.
5. Кіндер К. Р. Жанрові різновиди та локальна специфіка народних танців Волині. *Вісник КНУКіМ: зб. наук. праць. Київ. нац. ун-т культури і мистецтв*. Вип. 26. 2012. С. 73-79.
6. Косаковська Леся Петрівна. Волинсько-Поліські танцювальні традиції: виховний потенціал. *Наукові записки: Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2024. Випуск 216. С. 198-202.
7. Косаковська Л. П. Хореографія. Енциклопедія історії України: Т. Україна – українці. Кн. 1. / редкол.: В.А. Смолій (голова), Г.В Боряк, Я.В.Верменич та ін.; ред. рада: В.М. Литвин (голова) та ін.; НАН України, Ін-т іст. України. Київ : Наук. думка, 2018. С. 400-407.
8. Косаковська Л.П. Хореографічна образність у різдвяно-новорічній обрядовості українців. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспект: збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції*. 24 березня 2021, Луцьк. С. 81-84.
9. Косаковська Л. П. Хореографічна лексикологія: динаміка формування теоретичних засад. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції*. 17–19 червня 2022, Луцьк. С.112-114.
10. Леся Косаковська. Особливості пісенно-танцювального фольклору Волинського Полісся. *Народна творчість українців у просторі та часі: матеріали Міжнародної наукової конференції в рамках Восьмого Міжнародного*

- фестивалю українського фольклору «Берегиня». 10-11 серпня 2018, Луцьк. С. 294-303.
11. Пронь А. Становлення сценічних форм хореографічного фольклору в Україні в контексті взаємовпливу регіональних традицій: (на прикладі Покуття). *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. Івано-Франківськ, 2008. Вип. 14. С. 164–168.
 12. Шульгіна В, Кравченко А. Теоретико-методологічні аспекти культурологічної регіоніки. *Вісник Львівського університету. Серія мист-во*. 2015. Вип. 16. Ч. 1. С. 3–11.

Додаткова література

1. Аксьонова І. Танцювальна лексика Поліського краю: навч.-метод. посібник. Рівне: О.Зень [вид.], 2012. 254 с.
2. Виткалов С. В. Культурно-мистецька Україна в регіональних Луцьк : Видавничий дім «Гельветика», 2022. вимірах: митці, художні колективи та організатори духовного життя: монографія. Рівне: М. Дятлик, 2014. 362 с.
3. Ліманська О. Трансформація побутово-ігрового комплексу слобожанської традиції у сучасному хореографічному мистецтві. *Культура і сучасність*. К: Міленіум, 2011. №2. С.190-195.
4. Марусик Н. Гуцульська хореографія як складова національних мистецько-культурних процесів кінця ХІХ-ХХІ століть: дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Івано-Франківськ, 2019. 200 с.
5. Мостова І. Художньо-мистецькі аспекти ідентифікації народних танців Слобожинщини в контексті соціокультурного розвитку регіону: дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.04. Харків, 2019. 212 с.
6. Назарчук М. Художнє ткацтво Волинського Полісся ХІХ-першої третини ХХ століть (Витоки. Типологія. Художні особливості): автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.06. Львів, 2014. 21 с.
7. Полятикін М. Танці Волині і Полісся. Луцьк: «Надстир'я», 2005. 164 с.
8. Шиманський П. Музична культура Волині І половини ХХ століття: монографія. Луцьк: «Вежа», 2005. 172 с.

Інтернет-ресурси

1. Автентичний фольклор. *Енциклопедія сучасної України*. URL : http://esu.com.ua/search_articles
2. Васяк В. А. Використання фольклорно-етнографічних джерел в українській сценічній хореографії. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/>
3. Квецко О. Автентичний бойківський танець як джерело наукових досліджень етнохореолога Р. Гарасимчука. URL : <https://www.academia.edu/29785420/>
4. Квецко О. Автентичний танець як основне джерело створення хореографічної постановки. URL : http://www.aphn-journal.in.ua/archive/35_2021/part_2/9.pdf
5. Квецко О . Збереження автентичності в хореографічних постановках Марії Ляшкевич та Федора Даниляка. URL : <https://www.academia.edu/29785452/>
6. Скобель Ю. Автентичний танець у весільній обрядовості лемків. URL : <http://lib.pnu.edu.ua>

7. Фестиваль фольклору "Етновир": обрядові танці, автентичні костюми та музичні інструменти. URL : <https://pravdatutnews.com/lviv/2021/08/22>
8. Хореографія, мистецтво – Режим доступу до ресурсу URL: : http://horeograf.at.ua/index/italjanec_gasparo_andzholini/0-10_08.21
9. У Луцьку танцювали автентичні танці, зібрані на волинському Поліссі. URL : <https://lutsk.rayon.in.ua/news/>
10. Як танцювали український гопак 100 років тому. URL : <https://www.amazingukraine.pro/culture/spravzhnii-ukrainskyi-hopak>
11. Хореологія : програма нормативної навчальної дисципліни
<http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/15577>